

Eg skilji væl, at fólk eru ørkymlað av støðuni:

- Bíðitíðin er alt í verðini ov long

- Børnini standa seg ikki serliga væl í kappingini við asfalt, vegir og rusk. Tí nýðast tey, sum hava brúk fyri hjálp ofta at bíða alt ov leingi

ÁKI BERTHOLDSEN

– Orsøkin til, at barnaverndarmál ofta draga út, er sum oftast ikki tann, at Almannaastovan ikki virkar nóg væl.

– Orsøkin er arbeiðið hjá barnaverndunum kring landið er ikki nóg gott. Og sum umstøðurnar hjá teimum eru, verður tað heldur aldrin nóg gott.

Sigur Bergur Berg, deildarleiðari á Almannaastovuni.

Vit hava bíðið hann um viðmerkingar til atfinningarnar hjá formanninum í barnaverndini í Sumba. Danjalí Johan Lisberg.

Eftir at hava verið formaður í barnaverndini í Sumba í skjótt 13 ár, helt Danjalí Johan Lisberg, at eftir hansara tykki hevur Almannaastovan hevði ongantið virkað so illa, sum hon ger nú.

Hann nevndi dømi, har ið tað hevði tikið fleiri mánaðir hjá almannaastovuni bara at framleiða stuðulin til eitt barn, sum annars hevði fingið jattað stuðul.

Hann visti eisini um eitt annað barn, sum ikki hevði fingið stuðulin enn, sum tað annars skuldi fáa í august í fjør, hóast stuðulin hevði verið jattaður fyrr og bara skuldi framleiðast í august í fjør.

Alt í verðini ov leingi

Bergur Berg, deildarleiðari á Almannaastovuni, sigur, at hann skilur væl, at barnaverndir viðhvørt eru ørkymlaðar.

– Eg eri púra samdur við sumbingin í, at bíðitíðirnar, hann nevni, eru alt í verðini og langar.

Men hann leggur afturat, at trupulleikin er ikki so einfaldur, sum tað, at tað er Almannaastovan, sum ikki virkar.

– Hevði tað verið trupulleikin, var hann langt síðani loystur, sigur Bergur Berg.

Hann sigur, at trupulleikin er, at barnaverndirnar kring landið ikki hava umstøður at gera eitt dygdar-gott arbeiði.

Bergur Berg leggur dent á, at hetta er ikki meint sum eitt álöp á barnaverndirnar.

– Eftir umstøðunum gera nógvar barnaverndir eitt megnararbeiði.

– Men tað eru leikfólk, sum eru í barnaverndunum, sum hava húski, arbeiði og annað at rokja, og tey hava sjáldan fakligar fortreytir at rokja arbeiði í barnaverndunum.

Tær allarflestu kommunurnar vilja ikki seta pening av til barnaforsorgarmál. Og grundin til, at summi mál draga út, er ikki, at Almannaastovan ikki virkar. Orsøkin er aloftast, at barnaverndin ikki virkar.

– Men hetta er ikki eitt álöp á barnaverndirnar, tí tað hava ikki umstøður at arbeiða undir.

– Tá ið mál steðga mitt í øllum, er tað tí, at Almannaastovan heldur, at barnaverndirnar ikki hava gjørt arbeiðið at lýsa málið nóg væl, og so hevur barnaverndin fingið boð um tað, sigur Bergur Berg, deildarleiðari á Almannaastovuni.

Ikki eitt oyra

Bergur Berg sigur, at hartil kemur, at tær allarflestu kommunurnar hava ikki sett eitt oyra av til fakfólk, sum kunnu hjálpa barnaverndunum.

– Tí kemur arbeiðið hjá barnaverndunum mangan ikki í hánd av til vera nóg gott, hóast limirnir í nevndini leggja meiri arbeiði í tað, enn nakar kann krevja av teimum.

Eftir, hvat skilst á Bergi Berg, er netupp hetta kjarin í málinum: At barnaverndirnar gera ikki sitt arbeiðið nóg væl. Og av tí sama dregur viðgerðin á Almannaastovuni út, og tey, sum skulu hava hjálpin, nýðast at bíða órimliga

leingi.

Hann sigur, at áðrenn stuðulsfólk til børn og kanska alt húski teirra, er avgerandi neyðugt at vita akkurát, hvør trupulleikin er.

– Tað er umráðandi fyri at stuðulin kann verða so miðvisur, effektivur og stuttur, sum til ber.

Men hetta krevur, at trupulleikarnir eru so væl lýstir frammanundan, sum til ber.

Skal kann

Bergur Berg sigur, at tað er arbeiðið hjá barnaverndunum at kanna málið og taka avgerð um, hvat skal gerast.

– Barnaverndin sendir so Almannaastovuni avgerðina.

Arbeiðið hjá okkum er so at kanna avgerðina og seta hana í verk, um hon er ilagi.

– Tað, sum Almannaastovan skal kanna, er um trupulleikin er nóg væl lýstur, og at avgerðin, sum er tikin, er í rimilgum samsvari við trupulleikan.

Bergur Berg sigur, at tað er beinleiðis skeið, at Almannaastovan ikki setir avgerðir í verk, sum eru klárar at seta í verk, tvs, tá ið avgerðin er tikin og bara avgreiðslan er eftir.

Men tað er akkurát tað, formaðurin í barnaverndini finst at Almannaastovuni fyri?

– Eg úttali meg ikki um einstøk mál. Men eg siga bara, at tá ið eitt mál steðgar

mitt í øllum, er tað tí at vit halda, at tað fyrireikandi arbeiðið er ikki nóg gott at taka avgerð út frá. Og so geva vit eisini barnaverndini boð um tað.

Bergur Berg sigur, at tað kemur ofta fyri, at Almannaastovan nýðist at biðja barnaverndirnar lýsa trupulleikarnar betri, áðrenn tað kann forsvarast at seta nakar tiltak í verk.

– Heldur ein barnavernd ikki, at hon fær lýst eitt mál nóg væl, kann hon leita sær ráð hjá tí sakkunnleika, hon metir kann lýsa málið best.

– Men hetta verður sjáldan gjørt. Bæði tí, at tað er kommunan, sum skal betala útreiðslurnar og tí, at tað mangan er trupult at finna fakfólk.

Bergur Berg endurtekur tí, at orsøkin til, at nógvar barnaverndarmál draga út, er ikki, at Almannaastovan ikki virkar nóg væl, men tí at barnaverndin ikki virkar nóg væl.

Børn, asfalt og vegir

Bergur Berg sigur, at av tí, at barnaverndirnar mangan ongur pengar hava at arbeiða við, er stóran hjá teimum ógvuliga trupul, ikki minst hjá eini barnavernd, sum teirri í Sumba, ið veruliga tekur uppgávuna í álvara og leggur stóra orku í at rokja hana.

– Men skulu barnaverndirnar fáast at virka, er tað neyðugt, at tær brúka heimildirnar, tær hava at søkja sær sakkøna hjálp.

– Tað kostar pengar. Ikki nóg, men kortini tykst tað, sum um børnini ikki standa seg væl í kappingini við asfalt, vegir og annað á fíggarættanum hjá kommununum.

Uppá fyrispurning heldur Bergur Berg avgjört, at ein gongd leið kundi verið, at fleiri kommunur tóku seg saman um ein sosialráðgevara.

Ongantið svaraður

Bergur Berg sigur, at ein orsøk til henda trupulleika, er, at kommunurnar og eisini barnaverndirnar, altíð hava ivast í, um tað er rætt, at kommunurnar betala hesar útreiðslurnar.

– Tær halda, at tað er ein landsuppáveik. Men spurningurin um, hvør eigur at gjalda, er ongantið endaliga svaraður.

– Men av tí sama vilja tær allarflestu kommunurnar ikki gera nakar sum helst, sum kostar.

Noydd at hjálpa

Deildarleiðarin á sigur, at teirra trupulleiki er, at hóast tað ikki er Almannaastovan, sum skal lýsa barnaverndarmálini, er tað hon, sum skal taka avgerðirnar, og liva við teimum.

– Tí ber tað ikki til hjá okkum, at einki hendir. Av tí sama hava vit oftani latið sosialráðgevarar á Almannaastovuni hjálpt barnaverndunum at lýsa ymisk mál.

– Men vit kunnu ikki taka kommunalar uppgávur framum tær, sum beinleiðis áleggja Almannaastovuni.

– Tær verða raðfestar, sum allar hinar, og tí koma tær í drag viðhvørt, tá ið barnaverndirnar ikki hava lýst málini so væl, sum tær áttu, og ikki vilja søkja sær sakkøna hjálp, sigur Bergur Berg.

Út á bygdin

Barnaverndarformaðurin í Sumba heldur, at tað mátti verið rættari at latið slík mál ligið hjá økisdeildunum hjá Almannaastovuni.

Tað heldur Bergur Berg eisini.

– Seinasta árið hava vit lagt næstan øll barnaverndarmál út til deildirnar í Klaksvík og í Runavík.

Í vár er ætlanin eisini at leggja barnaverndarmál í Suðuroynni til deildina á Tvøroyri at umsita, sigur Bergur Berg.

Landsstýrismaðurin:

- Hatta er ov leingi at bíða

ÁKI BERTHOLDSEN

Landsstýrismaðurin í almannamálum, Kristjan Magnussen hevur ikki so drúgvur viðmerkingar til atfinningarnar um tað longu avgreiðslutíðina hjá Almannaastovuni.

– Men er málini so einföld og greið, sum formaðurin í barnaverndini í Sumba sigur, er tað alt ov leingi at bíða í fleiri mánaðir eftir at fáa eitt mál avgreitt.

– Tað er sera umráðandi, at skipanin virkar væl. Og Almannaastovan er einasta umsiting, nevndirnar hava.

Hann sigur, at hann minnst, at hann hevur tosað við almannaastóran um atfinningarnar hjá

formanninum í Sumba.

Men hann fekk ongantið svar. Men nú skuldi hann aftur biðja almannaastovuna um eina eina frágreiðing.

Spurður um tað ikki hevði verið lættari, um slík mál vóruð viðgjörd á økisdeildunum hjá Almannaastovuni, svarar landsstýrismaðurin.

– Tað helt eg, at tey vóru, so hetta undrar meg eitt sindur, at tey ikki eru. Men tað er so eisini eitt, eg má spyrja leiðsluna á Almannaastovuni um í hesum sambandi.

Hann leggur afturat, at nú pensiónsskipanin verður einfaldari, skuldi meiri fólk verið til annað arbeiði.